

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและผลกระทบทางเศรษฐกิจในการแข่งขันกีฬา ผู้อาวโสนานาชาติ ไทยแลนด์มาสเตอร์เกมส์ 2023

The Tourist Satisfaction and Economic Impact in Thailand Master Games 2023

◆ อภิทัย บำรุงพานิชถาวร*

อาจารย์, สาขาวิชาการจัดการการกีฬา ภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล

Apithai Bumrunpanictarworn*

Lecturer of sport management, Education department, Faculty of Social Sciences and
Humanities, Mahidol University, Email: apithai.bum@mahidol.ac.th

◆ นวกร จันทร์บรรจง

นักศึกษาลัทธิสุตรปรัชญาดุขภูิบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการกีฬา ภาควิชาศึกษาศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

Navaporn Chanbanchong

Ph.D. Student, Sport management, Education department, Faculty of Social Sciences
and Humanities, Mahidol University, Email: Nchanb@gmail.com

◆ ณัฐวุฒิ เรืองเวส

นายกสมาคมกีฬาเทเบิลเทนนิสแห่งประเทศไทย

Nattavuth Ruengves

President of The Table Tennis Association of Thailand, Email: ttat_org@yahoo.com

*Corresponding Author E-mail: apithai.bum@mahidol.ac.th

Received: April 10, 2023; Revised: July 29, 2023; Accepted: August 29, 2023

Abstract

The purpose of this research was to study the satisfaction of active event sport tourists and the economic impact of the Thailand Master Games 2023 held in Chonburi Province. A quantitative method was used in this research. A questionnaire was used to collect data from 400 active event sport tourists who attended Thailand Master Games 2023. The results showed that active event sport tourists were satisfied with Thailand Master Games 2023 at a high level. The average satisfaction score was 4.14, with the highest satisfaction being the destination attribute, which was that the destination is scenic, easy

to reach, a safe place to stay and visit, including the expected weather conditions being favorable. In addition, Thailand Masters Games 2023 can generate an economic impact of up to 266,055,410 baht, which has a direct impact on economic sustainability and generates a huge turnover of money at the community and national levels. This is considered to stimulate the tourism economy as well.

Keywords: Satisfaction, Active event sport tourists, Sport tourism, Economic impact, Thailand Master Games

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเชิงกิจกรรมกีฬาและผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากการจัดการแข่งขันกีฬาผู้สูงอายุนานาชาติ ไทยแลนด์มาสเตอร์เกมส์ 2023 ณ จังหวัดชลบุรี โดยวิธีดำเนินการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวเชิงกิจกรรมกีฬารวม 400 คน ที่มาเข้าร่วมการแข่งขันไทยแลนด์มาสเตอร์เกมส์ 2023 โดยผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวเชิงกิจกรรมกีฬามีความพึงพอใจในการแข่งขันกีฬาผู้สูงอายุนานาชาติ ไทยแลนด์มาสเตอร์เกมส์ 2023 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 โดยด้านที่มีความพึงพอใจสูงสุด คือ ด้านลักษณะทั่วไปของรายการแข่งขันที่มีความสวยงาม สามารถเดินทางเข้าถึงง่ายและสะดวก รวมถึงมีมาตรฐานความปลอดภัยที่ดี และสภาพอากาศในขณะจัดการแข่งขันสามารถคาดเดาได้ง่าย นอกจากนี้การแข่งขันไทยแลนด์มาสเตอร์เกมส์ 2023 สามารถสร้างผลกระทบทางเศรษฐกิจได้สูงถึง 266,055,410 บาท ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงที่ดีต่อด้านความยั่งยืนทางเศรษฐกิจและเกิดการหมุนเวียนของเม็ดเงินมหาศาลในระดับชุมชนและระดับประเทศ ซึ่งถือเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี

คำสำคัญ : ความพึงพอใจ, ผลกระทบทางเศรษฐกิจ, การท่องเที่ยวเชิงกีฬา, นักท่องเที่ยวเชิงกิจกรรมกีฬา และกีฬาผู้สูงอายุประเทศไทย

บทนำ

การท่องเที่ยวเชิงกีฬาเป็นปรากฏการณ์ใหม่ของสังคมที่เกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมที่แตกต่างของผู้คน กิจกรรม และสถานที่ ณ ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง ซึ่งในปัจจุบันการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อเข้าชมกีฬาหรือเข้าร่วมการแข่งขันได้รับความนิยมจากผู้คนในหลากหลายประเทศ แมื่อนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาในฐานะผู้ชม แต่การมีส่วนร่วมในการแข่งขันก็เป็นเรื่องที่กำลังได้รับความนิยมเช่นกัน โดยเฉพาะกิจกรรมกลางแจ้งที่มีผู้เข้าร่วมจำนวนมากและเราเรียกนักท่องเที่ยวที่เข้าร่วมกิจกรรมกีฬาในฐานะผู้เข้าร่วมการแข่งขันว่าเป็น “นักท่องเที่ยวเชิงกิจกรรมกีฬา” หรือ “Active event sport tourists (AESTs)”

สำหรับนักท่องเที่ยวเชิงกิจกรรมกีฬา แรงจูงใจหลักในการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาคือความเป็นเอกลักษณ์ของตัวรายการแข่งขันกีฬานั้นๆ อย่างไรก็ตาม ได้มีงานวิจัยทำการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างรายการแข่งขันและสถานที่ที่จัดการแข่งขัน ซึ่งผลของการวิจัยพบว่ากลยุทธ์การจัดการและการตลาดเป็นปัจจัยสำคัญที่เพิ่มความน่าดึงดูดใจของรายการแข่งขัน รวมถึงรูปแบบการพัฒนาของสถานที่จัดการแข่งขันก็เป็นสิ่งดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมารวมการแข่งขันเช่นกัน (Kirkup & Sutherland, 2017) ในทางกลับกันเพื่อให้การแข่งขันกีฬาและสถานที่จัดการแข่งขันมีความยั่งยืน (เช่น เพื่อให้แน่ใจว่ามีการกลับมาเยี่ยมชมอีกครั้งและมีเงินหมุนเวียนในอนาคต่อไป) ผู้จัดจำเป็นต้องทราบดีว่าผู้เข้าร่วมการแข่งขันทุกคนมีความพึงพอใจกับการบริหารจัดการการแข่งขันรายการนั้นๆ

โดยการแข่งขันกีฬาอาวุโสนานาชาติถือเป็นงานแข่งขันกีฬาระดับมหกรรมขนาดใหญ่ที่มีนักท่องเที่ยวเชิงกิจกรรมกีฬาที่เป็นผู้อาวุโสจากทั่วโลกเข้าร่วมการแข่งขัน โดยในปี ค.ศ.2009 ที่เมืองซิดนีย์ ประเทศออสเตรเลีย มีนักท่องเที่ยวเชิงกิจกรรมกีฬาที่เป็นผู้อาวุโสเข้าร่วมการแข่งขันเกือบ 28,000 คน จาก 95 ประเทศ ซึ่งมากกว่าการแข่งขันผู้อาวุโสนานาชาติครั้งแรกที่ เมืองโตรอนโตในประเทศแคนาดา ปี ค.ศ.1985 ถึง 4 เท่า (Dionigi, 2006) ในการนี้สมาคมกีฬาผู้สูงอายุไทยได้เล็งเห็นความสำคัญของรายการนี้และได้นำมาจัดขึ้นครั้งแรกที่ประเทศไทยในปี ค.ศ.2022 ซึ่งในตอนนั้นยังมีผู้เข้าร่วมแข่งขันไม่มากจากสถานการณ์โควิดที่แพร่กระจายไปทั่วโลก แต่ในปี ค.ศ. 2023 ซึ่งสถานการณ์โรคระบาดได้คลี่คลายลง ทางสมาคมกีฬาผู้สูงอายุไทยจึงได้จัดการแข่งขันกีฬาผู้อาวุโสนานาชาติอีกครั้ง โดยมีทั้งสิ้น 17 ชนิดกีฬาและชิงชัยเหรียญทองมากถึง 1,734 เหรียญ

นอกจากนี้หากมองถึงแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ในด้านประเด็นการท่องเที่ยว (พ.ศ. 2560-2580) จากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จะพบว่าแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ได้ส่งเสริมให้ไทยเป็นจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ โดยครอบคลุมการจัดประชุมและนิทรรศการ การจัดงานแสดงสินค้า การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว การจัดแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ และการท่องเที่ยวเชิงกีฬา ซึ่งการจัดแข่งขันกีฬาอาวุโสนานาชาติถือเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวเชิงกีฬาได้เป็นอย่างดี โดยเป็นการนำกีฬามาสรางประโยชน์สูงสุดในด้านต่างๆ ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของประเทศ และเกิดการกระจายรายได้ลงสู่ชุมชนบริเวณใกล้เคียง

จากที่มาและความสำคัญข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการศึกษาความพึงพอใจและผลกระทบทางเศรษฐกิจของการจัดการแข่งขันกีฬาผู้อาวุโสนานาชาติ ไทยแลนด์มาสเตอร์เกมส์ 2023 ณ จังหวัดชลบุรีในครั้งนี้ โดยเป็นการศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อความคุ้มค่าในการจัดกิจกรรม และการกระจายรายได้สู่ชุมชน และศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเชิงกิจกรรมกีฬาที่เข้าร่วมการแข่งขันไทยแลนด์มาสเตอร์เกมส์ 2023 เพื่อค้นหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของนักท่องเที่ยวเชิงกิจกรรมกีฬาที่เป็นผู้อาวุโส

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเชิงกิจกรรมกีฬาในการแข่งขันกีฬาผู้สูงอายุนานาชาติ ไทยแลนด์มาสเตอร์เกมส์ 2023 ณ จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากการจัดการแข่งขันกีฬาผู้สูงอายุนานาชาติ ไทยแลนด์มาสเตอร์เกมส์ 2023 ณ จังหวัดชลบุรี

ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจศึกษาความพึงพอใจการท่องเที่ยวเชิงกีฬานักท่องเที่ยวเชิงกิจกรรมกีฬาในการแข่งขันกีฬาผู้สูงอายุนานาชาติ ไทยแลนด์มาสเตอร์เกมส์ 2023 และศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจาก การแข่งขันกีฬาผู้สูงอายุนานาชาติ ไทยแลนด์มาสเตอร์เกมส์ 2023 จึงได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร ได้แก่ นักท่องเที่ยวเชิงกิจกรรมกีฬาที่มาร่วมในการแข่งขันกีฬาผู้สูงอายุนานาชาติในประเทศไทย ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน

ขอบเขตด้านพื้นที่

ผู้วิจัยใช้วิธีเลือกพื้นที่ในการศึกษาแบบเฉพาะเจาะจง สถานที่จัดแข่งขันมหกรรมกีฬา จังหวัดชลบุรี ซึ่งกำหนดได้ดังนี้ คือ การแข่งขันกีฬาผู้สูงอายุนานาชาติ ไทยแลนด์มาสเตอร์เกมส์ 2023

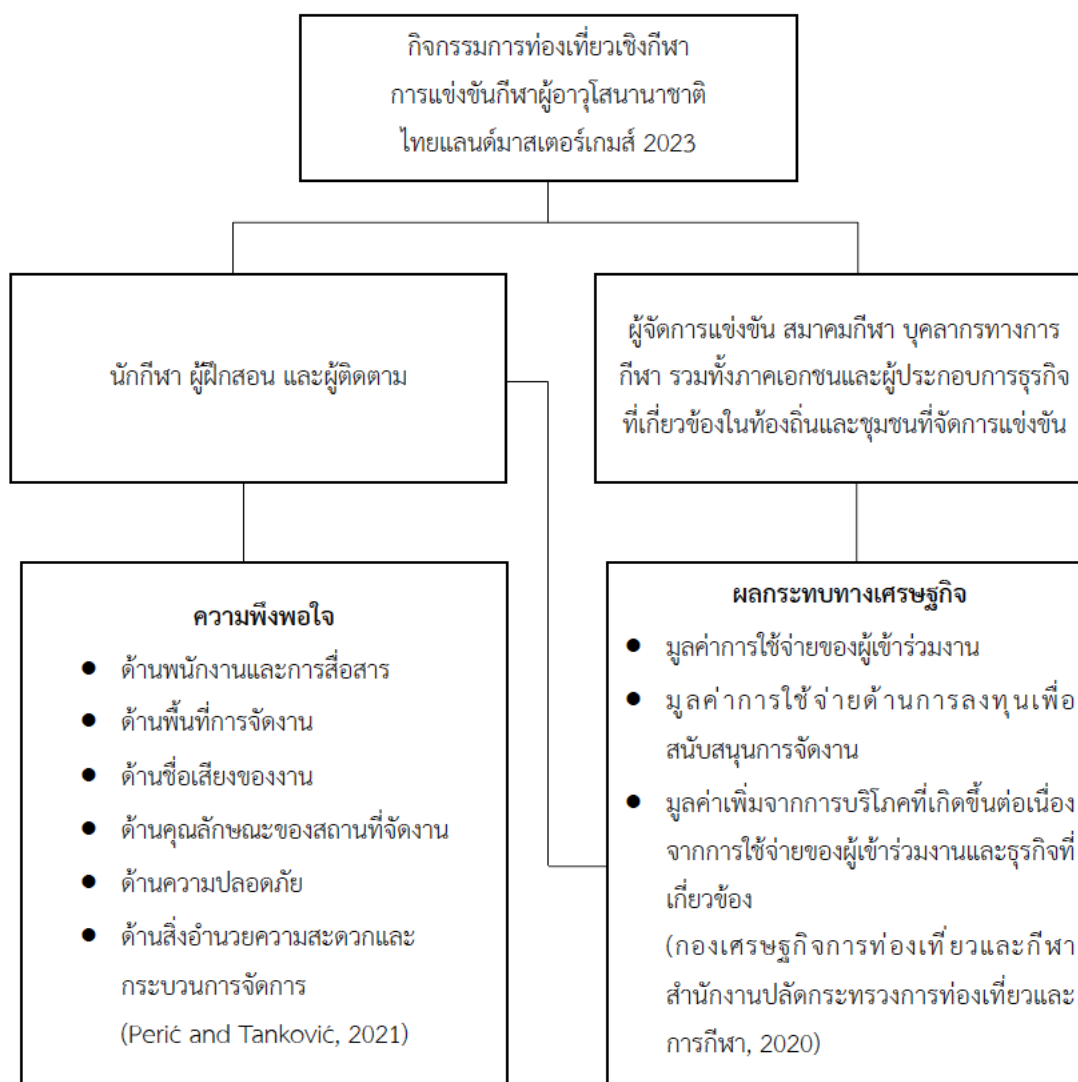
ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตด้านเนื้อหา ในงานวิจัยนี้ คือ ความพึงพอใจนักท่องเที่ยวเชิงกิจกรรมกีฬาและผลกระทบทางเศรษฐกิจในการแข่งขันกีฬาผู้สูงอายุนานาชาติ ไทยแลนด์มาสเตอร์เกมส์ 2023

ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล ระหว่างวันที่ 8-12 กุมภาพันธ์ 2566 และวิเคราะห์ผล ตั้งแต่วันที่ 13 กุมภาพันธ์ ถึง 31 มีนาคม 2566

กรอบแนวคิด

รูปภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิเคราะห์ความพึงพอใจและผลกระทบทางเศรษฐกิจของการแข่งขันกีฬาผู้สูงอายุนานาชาติ ไทยแลนด์มาสเตอร์เกมส์ 2023

นิยามศัพท์

นักท่องเที่ยวเชิงกิจกรรมกีฬา หมายถึง นักท่องเที่ยวที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมกีฬาที่จัดในฐานะผู้เข้าแข่งขัน

การท่องเที่ยวเชิงกีฬา หมายถึง การเดินทางไปร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกีฬาทั้งทางตรง และทางอ้อม เป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศอย่างมาก การท่องเที่ยวเชิงกีฬานั้นมีเอกลักษณ์ที่แตกต่างจากการท่องเที่ยวโดยทั่วไป เนื่องจากมีความครอบคลุมทั้งด้านการท่องเที่ยวและด้านกีฬา

ความพึงพอใจ หมายถึง ภาวะของอารมณ์ ความรู้สึกของผู้เข้าร่วมการแข่งขันที่มีต่อการแข่งขันไทยแลนด์มาสเตอร์เกมส์ 2023 ในที่นี้ประกอบไปด้วย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านพนักงานและการสื่อสาร ด้านข้อเสนอจากผู้จัดงาน ด้านชื่อเสียงของงาน ด้านคุณลักษณะสถานที่จัดงาน ด้านความปลอดภัย ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและกระบวนการจัดการ

ผลกระทบทางเศรษฐกิจ หมายถึง ผลกระทบที่เกิดขึ้นในแง่ของตัวเงินที่ก่อให้เกิดรายได้ต่อชุมชนในระหว่างการจัดการแข่งขันไทยแลนด์มาสเตอร์เกมส์ 2023 เช่น การค้าขาย การสร้างงาน สร้างอาชีพ การจ้างงาน เป็นต้น

การแข่งขันกีฬาอาวุโสนานาชาติ หมายถึง มหกรรมกีฬานานาชาติ โดยผู้เข้าร่วมการแข่งขันต้องมีอายุตั้งแต่ 35 ปี ขึ้นไป

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นการแสดงออกถึงความรู้สึกหรือทัศนคติที่เป็นนามธรรม ซึ่งมักเกิดจากการได้รับการตอบสนองตามที่ตนต้องการ ก็จะเกิดความรู้สึกดีต่อสิ่งนั้น เป็นความพึงพอใจในทางบวก เป็นความรู้สึกที่พอใจต่อสิ่งที่ทำให้เกิดความชอบ ความสบายใจ และเป็นความรู้สึกที่บรรลุถึงความต้องการของตน

Kotler and Keller (2006) กล่าวว่า ความพึงพอใจคือระดับความรู้สึกของบุคคลที่เป็นผลจากการเปรียบเทียบการทำงานของผลิตภัณฑ์ที่ได้รับความรู้กับความคาดหวังที่มีต่อการทำงานของผลิตภัณฑ์นั้น โดยแบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ถ้าการทำงานของผลิตภัณฑ์ไม่ตรงกับความคาดหวังทำให้เกิดความไม่พอใจ ถ้าการทำงานของผลิตภัณฑ์ตรงกับความคาดหวัง ทำให้เกิดความพอใจและถ้าเกินความคาดหวัง ยิ่งทำให้เกิดความพอใจมากขึ้นไปอีก

Millet (1954) ได้อธิบายว่า บริการสาธารณะที่น่าพึงพอใจหรือความสามารถในการที่จะพิจารณาว่าบริการนั้นจะพอใจหรือไม่ อาจพิจารณาได้จากสิ่งต่อไปนี้

1. การให้บริการอย่างเสมอภาค (Equity service) หมายถึง ความยุติธรรมในการบริหารงานภาครัฐที่มีฐานคติที่ว่าคนทุกคนเท่าเทียมกัน ดังนั้นประชาชนทุกคนจะได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันในแง่ของกฎหมาย ไม่มีการแบ่งแยกกีดกันในการให้บริการ ประชาชนจะได้รับการปฏิบัติในฐานะที่ปัจเจกบุคคลที่ใช้มาตรฐานการให้บริการเดียวกัน

2. การให้บริการที่ตรงเวลา (Timely service) หมายถึง การให้บริการสาธารณะจะต้องตรงเวลาในการบริการจะต้องมองที่ผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐโดยไม่มีสิทธิละเลย หากไม่ตรงเวลาจะสร้างความไม่พึงพอใจให้แก่ประชาชน

3. การให้บริการอย่างเพียงพอ (Ample service) หมายถึง การให้บริการสาธารณะต้องมีลักษณะมีจำนวนการให้บริการและสถานที่ให้บริการอย่างเหมาะสม Miller เห็นว่าความเสมอภาคหรือการ

ตรงเวลาจะไม่มีคความหมายเลยถ้ามีจำนวนการให้บริการที่ไม่เพียงพอและสถานที่ตั้งที่ให้บริการสร้างความไม่ยุติธรรมให้เกิดขึ้นแก่ผู้รับบริการ

4. การให้บริการอย่างต่อเนื่อง (Continuous service) หมายถึง การให้บริการสาธารณะที่เป็นไปอย่างสม่ำเสมอโดยยึดประโยชน์ของสาธารณะเป็นหลัก ไม่ใช่ยึดความพอใจของหน่วยงานที่ให้บริการว่าจะให้หรือหยุดบริการเมื่อใดก็ได้

5. การบริการอย่างก้าวหน้า (Progressive Service) หมายถึง การให้บริการสาธารณะที่มีการปรับปรุงภาพและผลการปฏิบัติงาน กล่าวอีกนัยหนึ่งคือการเพิ่มประสิทธิภาพหรือความสามารถที่จะทำหน้าที่ได้มากขึ้นโดยใช้ทรัพยากรเท่าเดิม

จากแนวคิดและทฤษฎีความพึงพอใจในบริการของ Millet (1954) สามารถสรุปได้ว่า ความพึงพอใจในบริการ หมายถึง ความพึงพอใจเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นกับบุคคลที่ต้องการได้รับการตอบสนองพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของบุคคล เป็นความพยายามที่จะจัดความตึงเครียดเมื่อได้รับในสิ่งที่ต้องการ

แนวคิดเรื่องความพึงพอใจในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา

ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวพบว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดต่อการอยู่รอดของธุรกิจ (Gallarza, Gil-Saura and Arteaga-Moreno, 2017) นักท่องเที่ยวที่พึงพอใจจะใช้จ่ายมากขึ้น มีแนวโน้มที่จะกลับเที่ยวชมอีกครั้ง รวมถึงแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวให้กับผู้อื่นมากขึ้น (Muskat, Hörtnagl, Prayag and Wagner, 2019) ดังนั้นความพึงพอใจจึงเป็นสิ่งสำคัญในการประเมินคุณภาพในการให้บริการและเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการทำกำไรขององค์กร (Parasuraman, Zeithaml & Berry, 1988; Tsuji, Bennett, & Zhang, 2007) ทำให้มีงานวิจัยหลายงานได้เน้นย้ำถึงความเชื่อมโยงระหว่างคุณภาพการบริการและความพึงพอใจ และระหว่างความพึงพอใจกับความสำเร็จขององค์กร (Kotler, 2003)

โดย Madrigal (1995) ได้สำรวจความพึงพอใจของผู้บริโภคในแวดวงกีฬา และพบว่าคุณภาพการบริการมีส่วนทำให้เกิดความพึงพอใจ กล่าวอีกนัยหนึ่งว่าการรับรู้ประสิทธิภาพเกี่ยวกับคุณภาพการบริการถือได้ว่ามีความสำคัญต่อประสบการณ์และความพึงพอใจของผู้บริโภค ซึ่งจะสังเกตเห็นว่าผู้บริโภคหรือลูกค้าในแวดวงกีฬาก็มีลักษณะคล้ายกันกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ที่ปัจจัยสำคัญคือความพึงพอใจของผู้บริโภค

Perić and Tanković (2021) ได้สำรวจความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเชิงกิจกรรมกีฬาและพบว่าคุณภาพการให้บริการในด้านต่างๆ ของกิจกรรมเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ โดยมี 6 ด้านสำคัญ ได้แก่

1) ด้านพนักงานและการสื่อสาร หมายถึง พนักงานบริการมีทักษะและความสามารถในการติดต่อสื่อสารที่ดี สามารถตอบคำถามและให้บริการลูกค้าได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน รวมถึงมีพนักงานให้บริการเพียงพอกับจำนวนลูกค้า และมีสื่อประชาสัมพันธ์ในการให้ข้อมูลผู้บริโภคที่ทั่วถึง

2) ด้านพื้นที่การจัดงาน หมายถึง พื้นที่ในการจัดงานมีพื้นที่กิจกรรมสำหรับครอบครัว มีและกิจกรรมอื่นๆ ภายในพื้นที่งาน รวมถึงมีร้านอาหารและที่พักหลากหลายราคาในบริเวณพื้นที่ใกล้กับงานกิจกรรม

3) ด้านชื่อเสียงของงาน หมายถึง ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีทักษะและความสามารถในการแข่งขัน ขนาดของงานเป็นกิจกรรมขนาดใหญ่และมีชื่อเสียง รวมถึงมีผู้สนับสนุนหลายรายสนับสนุนกิจกรรมและเป็นที่สนใจของสื่อมวลชน

4) ด้านคุณลักษณะของสถานที่จัดงาน หมายถึง สถานที่จัดกิจกรรมมีทัศนียภาพสวยงาม สามารถเดินทางไปถึงได้ง่าย เป็นที่ปลอดภัยต่อการเข้าอยู่อาศัยและท่องเที่ยว และสภาพอากาศเอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรม

5) ด้านความปลอดภัย หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นมีความปลอดภัยและสถานที่จัดกิจกรรมมีความปลอดภัย

6) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและกระบวนการจัดการ หมายถึง พื้นที่จัดงานมีที่จอดรถเพียงพอต่อผู้เข้าใช้บริการ มีห้องสุขาเพียงพอ มีมาตรการในการรักษาความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม รวมถึงมีป้ายบอกทางรอบๆ งาน

โดยผู้จัดงานต้องคำนึงถึงความพอใจของผู้บริโภคใน 6 ด้านสำคัญนี้ เพื่อวางแผนในการจัดงานให้เกิดความพึงพอใจสูงสุดต่อผู้เข้าร่วมงาน รวมถึงต้องวางระบบโครงสร้างที่ดี สอดคล้อง สัมพันธ์กันทุกฝ่าย เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดงาน

แนวคิดเรื่องผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการจัดกิจกรรมด้านกีฬาหรือการแข่งขันกีฬา

การวัดผลกระทบทางเศรษฐกิจของการจัดกิจกรรมการกีฬา ตามแนวคิดของ Crompton, Jeong, and Dudensing (2016) คือ การศึกษาถึงผลของการลงทุนจัดกิจกรรมกีฬาหรือนันทนาการที่ส่งผลต่อผู้อยู่อาศัยในจังหวัดใดจังหวัดหนึ่ง หรือเมืองใดเมืองหนึ่ง โดยในความเห็นของ Aghas and Taks (2015) พบว่า การจัดกิจกรรมกีฬาหรือนันทนาการขนาดเล็กๆ มีศักยภาพต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดและเมืองมากกว่าการจัดกิจกรรมกีฬขนาดใหญ่ เช่น โอลิมปิก หรือฟุตบอลโลก สาเหตุมาจากความหลากหลายและความถี่ในการจัดที่มีมากกว่า หรือแม้กระทั่งความต้องการของสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีน้อยกว่า โดยเฉพาะการจัดกิจกรรมในสวนสาธารณะ หรือสถานที่เพื่อการนันทนาการของจังหวัด

โดยหลักการของการสร้างผลกระทบทางเศรษฐกิจของจังหวัด จะมีจุดเริ่มต้นจากการจ่ายภาษีให้กับรัฐหรือท้องถิ่นซึ่งเป็นผู้ตัดสินใจเชิงนโยบาย จากนั้นผู้ตัดสินใจเชิงนโยบายจึงส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและสถานที่สำหรับการจัดกิจกรรมทางด้านการกีฬาและนันทนาการในจังหวัดหรือท้องถิ่น และเกิดการส่งเสริมหรือชักจูงผู้ชมการแข่งขันกีฬาหรือนันทนาการเข้ามาในจังหวัด เพื่อให้เกิดการใช้จ่ายในจังหวัดหรือท้องถิ่น ซึ่งจะส่งผลต่อเนื่องไปยังรายได้และการจ้างงานในท้องถิ่นหรือจังหวัด และทำให้เกิดการจ่ายภาษีเพิ่มมากขึ้น

หากพิจารณาดังนี้แล้ว การจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการก็มีความเกี่ยวเนื่องต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยว (Tourism) โดยมีการแข่งขันกีฬาเป็นกิจกรรมหลักในการกระตุ้นหรือจูงใจให้บุคคลภายนอกพื้นที่เข้ามาร่วมกิจกรรมในจังหวัด ทำให้สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น โรงแรม ร้านอาหาร หรือแหล่งซื้อขายของในจังหวัดหรือท้องถิ่นได้รับผลประโยชน์จากการแข่งขันกีฬาไปด้วย

โดยกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับการประมาณการผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการจัดกิจกรรมแข่งขันกีฬา ประกอบไปด้วย

กลุ่มที่ 1 ผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง ได้แก่ ผู้ชมการแข่งขันกีฬา นักกีฬาและสต๊าฟโค้ช ผู้เข้าร่วมการแข่งขัน ผู้จัดกิจกรรมกีฬา และผู้ดูแลการจัดกิจกรรมกีฬา สปอนเซอร์/ผู้สนับสนุนการแข่งขัน ผู้ซื้อลิขสิทธิ์ ถ่ายทอดสด

กลุ่มที่ 2 ผู้มีส่วนได้เสียโดยอ้อม ผู้อยู่อาศัยในท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บริการสาธารณะ อุตสาหกรรมก่อสร้าง โรงแรม ร้านอาหาร ขนส่ง ภาครัฐกิจอื่นๆ

การศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการใช้จ่าย

กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2020) ได้ศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจของการแข่งขันรถจักรยานยนต์ชิงแชมป์โลก รายการโมโต จีพี ประจำปี 2562 โดยคิดคำนวณจากมูลค่าเฉลี่ยจาก 3 ส่วนดังต่อไปนี้

1) มูลค่าการใช้จ่ายของผู้เข้าร่วมงาน คือ มูลค่าการใช้จ่ายของผู้เข้าร่วมงานจะแสดงให้เห็นถึงมูลค่าการใช้จ่ายที่เกิดขึ้นทั้งหมดของทั้งผู้เข้าร่วมงานชาวไทยและผู้เข้าร่วมงานชาวต่างชาติ โดยประมวลผลมาจากข้อมูลต่างๆ อาทิเช่น ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการเข้าร่วมงาน จำนวนผู้เข้าร่วมงาน จำนวนวันเฉลี่ยที่เข้าร่วมงาน การท่องเที่ยวต่อเนื่อง ก่อนและหลังการแข่งขัน ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้มาจากการสำรวจค่าใช้จ่ายภาคสนามจากผู้เข้าร่วมงานชาวไทยและผู้เข้าร่วมงานชาวต่างชาติ

2) มูลค่าการใช้จ่ายด้านการลงทุนเพื่อสนับสนุนการจัดงาน คือ งบประมาณการลงทุนของฝ่ายจัดการแข่งขันในการเป็นเจ้าภาพ รวมถึงเงินสนับสนุนต่างๆ จากภาครัฐและภาคเอกชน

3) มูลค่าเพิ่มจากการบริโภคที่เกิดขึ้นต่อเนื่องจากการใช้จ่ายของผู้เข้าร่วมงานและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง คือ เมื่อเกิดการท่องเที่ยวก็จะนำมาซึ่งการจ้างงานและรายได้แก่แรงงานที่ได้รับจากอุตสาหกรรมภาคการท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นรายได้ที่ได้รับโดยตรงหรือโดยอ้อม ดังนั้น หากมีการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวมาก ก็เกิดการจ้างงานและเกิดรายได้แก่แรงงานมากขึ้น เมื่อแรงงานนำมาใช้จ่ายต่อก็จะส่งผลต่อร้านค้าปลีกและธุรกิจอื่นๆ ภายในชุมชน ซึ่งนิยมใช้ตัวทวิคูณการท่องเที่ยวเข้ามาเพื่อศึกษาการกระจายรายได้ของการจัดการแข่งขันลงสู่ชุมชนในบริเวณนั้น

การคำนวณผลกระทบทางเศรษฐกิจ

ในการคำนวณผลกระทบทางเศรษฐกิจจะนำทฤษฎีตัวทวีคูณการท่องเที่ยว (Tourism Multiplier Effect) ที่อธิบายถึงผลกระทบอันเกิดจากค่าใช้จ่ายและการลงทุนที่เกิดขึ้นในด้านการท่องเที่ยว (Rusu, 2011) มาประยุกต์ใช้ในการคำนวณผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น โดยใช้สูตรดังนี้

$$\begin{array}{|c|} \hline \text{ผลกระทบทาง} \\ \text{เศรษฐกิจ} \\ \hline \end{array} = \begin{array}{|c|} \hline \text{จำนวนนักท่องเที่ยวและ} \\ \text{ผู้ติดตามที่เข้าร่วม} \\ \text{การแข่งขัน} \\ \hline \end{array} \times \begin{array}{|c|} \hline \text{ค่าใช้จ่าย} \\ \text{เฉลี่ยต่อหัว} \\ \hline \end{array} \times \begin{array}{|c|} \hline \text{ตัวทวีคูณ} \\ \text{การท่องเที่ยว} \\ \hline \end{array}$$

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจและผลกระทบทางเศรษฐกิจในการแข่งขันกีฬาผู้สูงอายุโสมนานาชาติ ไทยแลนด์มาสเตอร์เกมส์ 2023 เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยได้กำหนดแนวทาง ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัยไว้ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

นักท่องเที่ยวเชิงกิจกรรมกีฬาที่มาเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาผู้สูงอายุโสมนานาชาติ ไทยแลนด์มาสเตอร์เกมส์ 2023 โดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบไม่ทราบจำนวนประชากร ผู้วิจัยใช้สูตรของ Cochran ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 384 คน ผู้วิจัยสุ่มกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน จึงสามารถประมาณค่าร้อยละ โดยมีความผิดพลาดไม่เกินร้อยละ 5 ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 เพื่อความสะดวกในการประเมินผลและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด 400 คน ซึ่งถือได้ว่าผ่านเกณฑ์ตามเงื่อนไขกำหนด คือไม่น้อยกว่า 384 คน และใช้วิธีสุ่มแบบสะดวก (Convenience Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามความพึงพอใจและผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการแข่งขันกีฬาผู้สูงอายุโสมนานาชาติ ไทยแลนด์มาสเตอร์เกมส์ 2023 เป็นเครื่องมือหลักในการวิจัยและมีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือแบบสอบถาม โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาความเที่ยงตรงของเนื้อหาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การวิจัย กำหนดมีค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป จากนั้นนำแบบสอบถามไปหาคุณภาพโดยทดลองใช้แบบสอบถาม (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ชุดแล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามกำหนดค่าสัมประสิทธิ์สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ไม่น้อยกว่า 0.75 (Cronbach, 1970) พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าเท่ากับ 0.89

การสร้างแบบสอบถาม

ในงานวิจัยนี้ได้มีการพัฒนาและสร้างแบบสอบถามเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1) แบบสอบถามความพึงพอใจ

แบบสอบถามพัฒนามาจากงานวิจัยของ Perić and Tanković (2021) ซึ่งประกอบไปด้วยคุณลักษณะสำคัญ 6 ด้านของการบริการและนำมาพัฒนาตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จนได้ข้อคำถามทั้งสิ้น 6 ด้าน และข้อคำถามจำนวน 36 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นไปตามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

1 = พอใจต่ำที่สุด

2 = พอใจต่ำ

3 = ไม่แน่ใจ

4 = พอใจ

5 = พอใจอย่างยิ่ง

โดยแบบสอบถามนี้จัดทำเป็นภาษาอังกฤษสำหรับผู้เข้าร่วมชาวต่างชาติและภาษาไทยสำหรับผู้เข้าร่วมชาวไทย โดยคะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถามอยู่ที่ 1.00 ถึง 5.00

การแปลผลคะแนนความพึงพอใจต่อการแข่งขันกีฬาผู้สูงอายุนานาชาติ ไทยแลนด์มาสเตอร์เกมส์ 2023 คะแนนต่ำสุด 1.00 คะแนนสูงสุด 5.00 โดยมีการแปลผลแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

1.00 ถึง 1.80 หมายถึง ความพึงพอใจต่ำที่สุด

1.81 ถึง 2.60 หมายถึง ความพึงพอใจต่ำ

2.61 ถึง 3.40 หมายถึง ความพึงพอใจปานกลาง

3.41 ถึง 4.20 หมายถึง ความพึงพอใจมาก

4.21 ถึง 5.00 หมายถึง ความพึงพอใจมากที่สุด

2) แบบสอบถามเรื่องผลกระทบทางเศรษฐกิจ

แบบสอบถามเรื่องผลกระทบทางเศรษฐกิจพัฒนามาจากการศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจจากค่าใช้จ่ายของการแข่งขันรถจักรยานยนต์ชิงแชมป์โลก รายการโมโต จีพี ประจำปี 2562 และนำมาพัฒนาเพิ่มเติมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญจนได้ข้อคำถามทั้งสิ้น 7 ข้อ โดยเป็นคำถามปลายเปิด เพื่อสอบถามค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมการแข่งขันของผู้เข้าร่วมการแข่งขันชาวไทยและชาวต่างชาติ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวเชิงกิจกรรมกีฬาที่มาเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาผู้สูงอายุนานาชาติ ไทยแลนด์มาสเตอร์เกมส์ 2023 ณ จังหวัดชลบุรี ประเทศไทย ระหว่างวันที่ 8-12 กุมภาพันธ์ 2566

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติดังนี้

1) สถิติเชิงพรรณนา ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามและรายละเอียดข้อมูลของนักท่องเที่ยวงานกิจกรรมกีฬาที่มาร่วมการแข่งขันกีฬาอาวุโสนานาชาติ ในประเทศไทย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ

2) สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สรุปผลการวิจัย

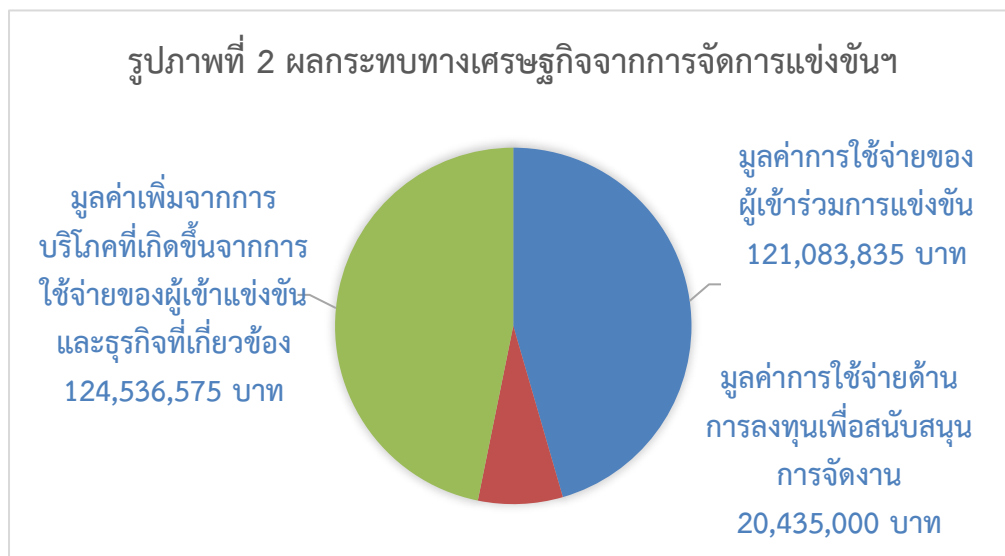
1) ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวงานกิจกรรมกีฬาที่มาร่วมการแข่งขันกีฬาอาวุโสนานาชาติ ไทยแลนด์มาสเตอร์เกมส์ 2023 จังหวัดชลบุรีพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในการแข่งขันกีฬาอาวุโสนานาชาติ ไทยแลนด์มาสเตอร์เกมส์ 2023 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 โดยด้านที่มีความพึงพอใจสูงสุด คือ ด้านลักษณะทั่วไปของรายการแข่งขัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 รองลงมาคือ ด้านพื้นที่การจัดงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและกระบวนการที่สำคัญ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 ด้านความปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 ด้านเจ้าหน้าที่และการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 และด้านที่มีความพึงพอใจน้อยที่สุดคือ ด้านชื่อเสียงของรายการแข่งขัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวงานกิจกรรมกีฬาที่มาร่วมการแข่งขันกีฬาอาวุโสนานาชาติ ไทยแลนด์มาสเตอร์เกมส์ 2023 ณ จังหวัดชลบุรี ประเทศไทย

ความพึงพอใจ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
ด้านเจ้าหน้าที่และการสื่อสาร	4.02	0.557	มาก
ด้านพื้นที่การจัดงาน	4.24	0.624	มากที่สุด
ด้านชื่อเสียงของรายการแข่งขัน	3.85	0.643	มาก
ด้านลักษณะทั่วไปของรายการแข่งขัน	4.34	0.606	มากที่สุด
ด้านความปลอดภัย	4.19	0.638	มาก
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและกระบวนการที่สำคัญ	4.22	0.651	มากที่สุด
ความพึงพอใจภาพรวม	4.14	0.619	มาก

2) ผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการแข่งขันกีฬาอาวุโสนานาชาติ ไทยแลนด์มาสเตอร์เกมส์ 2023 ณ จังหวัดชลบุรี จากข้อมูลผู้ลงทะเบียนเข้าร่วมการแข่งขันจากสมาคมกีฬาผู้สูงอายุไทยจะพบว่า มีจำนวนนักกีฬาและผู้ติดตามเข้าร่วมจำนวน 7,298 คน โดยแบ่งเป็นผู้เข้าร่วมชาวไทย 6,185 คน และผู้เข้าร่วมชาวต่างชาติ 1,113 คน และมีมูลค่าการใช้จ่ายจากนักกีฬาและผู้ติดตามที่เข้าร่วมแข่งขันสูงถึง

121,083,835 บาท มูลค่าการใช้จ่ายด้านการลงทุนเพื่อสนับสนุนการจัดงาน 20,435,000 บาท และมูลค่าเพิ่มจากการบริโภคที่เกิดขึ้นจากการใช้จ่ายของผู้เข้าแข่งขันและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง (Induced Effect) 124,536,575 บาท ทำให้การแข่งขันฯ ได้สร้างผลกระทบทางเศรษฐกิจโดยรวมสูงถึง 266,055,410 บาท

จากรูปภาพที่ 2 จะพบว่ามูลค่าเพิ่มจากการบริโภคที่เกิดขึ้นจากการใช้จ่ายของผู้เข้าแข่งขันและธุรกิจที่เกี่ยวข้องหรือผลกระทบที่ถูกทำให้เกิดขึ้น (Induced Effect) มีจำนวนสูงถึง 124,536,575 บาท กล่าวคือ เมื่อเกิดการท่องเที่ยวก็จะนำมาซึ่งการจ้างงานและรายได้แก่แรงงานที่ได้รับจากอุตสาหกรรมภาคการท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นรายได้ที่ได้รับโดยตรงหรือโดยอ้อม ดังนั้น หากมีการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวมากก็จะเกิดการจ้างงานและเกิดรายได้แก่แรงงานมากขึ้น เมื่อแรงงานนำมาใช้จ่ายต่อก็จะส่งผลต่อร้านค้าปลีกและธุรกิจอื่นๆ ภายในชุมชน

ซึ่งในการคำนวณนั้น เรานิยมใช้การคำนวณตัวคูณการท่องเที่ยวเข้ามาเพื่อศึกษาการกระจายรายได้ของการจัดการแข่งขันลงสู่ชุมชนในบริเวณนั้น โดยจากการศึกษาของตัวคูณทวีการท่องเที่ยวและผลกระทบต่อการกระจายรายได้ในจังหวัดชลบุรีของ Sevatapukka (2019) จะพบว่าค่าตัวคูณทวีการท่องเที่ยวของจังหวัดชลบุรี มีค่าเท่ากับ 1.88 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการลงทุนจัดการแข่งขัน 1 บาท จะส่งผลกระทบทางเศรษฐกิจภายในจังหวัดชลบุรี 1.88 บาท ดังนั้นในการคำนวณผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการจัดการแข่งขัน จึงใช้สูตรดังนี้

$$\text{ผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการจัดการแข่งขัน} = \text{มูลค่าการใช้จ่ายของผู้เข้าร่วมการแข่งขันและผู้ติดตาม} + \text{มูลค่าการใช้จ่ายด้านการลงทุนเพื่อสนับสนุนการจัดงาน} \times \text{ตัวคูณการท่องเที่ยว}$$

$$121,083,835 + 20,435,000 \times 1.88 = \underline{266,055,410 \text{ บาท}}$$

ดังนั้นจึงพบว่าการแข่งขันกีฬาอาวุโสนานาชาติ ไทยแลนด์มาสเตอร์เกมส์ 2023 ก่อให้เกิดผลกระทบทางเศรษฐกิจ จำนวน 266,055,410 บาท

ตารางที่ 2 มูลค่าการใช้จ่ายของผู้เข้าแข่งขันชาวไทยและผู้ติดตาม

ประเภทของค่าใช้จ่าย (บาท)	มูลค่าการใช้จ่าย
ค่าใช้จ่ายค่าที่พัก	19,940,440.00
ค่าใช้จ่ายอาหารและเครื่องดื่ม	16,229,440.00
ค่าใช้จ่ายในการเดินทางเข้าร่วมการแข่งขัน	9,135,245.00
ค่าใช้จ่ายการเดินทางภายในจังหวัดที่แข่งขัน	7,650,845.00
ค่าใช้จ่ายการซื้อสินค้าภายในจังหวัดที่แข่งขัน	13,464,745.00
ค่าใช้จ่ายกิจกรรมท่องเที่ยวและบันเทิงภายในจังหวัดที่แข่งขัน	14,002,840.00
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	9,896,000.00
รวม	90,319,555.00

จากตารางที่ 2 จะพบว่าผู้เข้าร่วมการแข่งขันชาวไทยและผู้ติดตามมีมูลค่าการใช้จ่ายรวม 90,319,555 บาท ส่วนใหญ่เป็นรายจ่ายที่เกิดขึ้นในจังหวัดชลบุรี เมื่อพิจารณามูลค่าการใช้จ่ายจำแนกตามประเภทการใช้จ่ายพบว่า ผู้เข้าร่วมการแข่งขันชาวไทยและผู้ติดตามมีการใช้จ่ายสูงสุด 3 อันดับแรกในค่าใช้จ่ายค่าที่พักอาศัย 19,940,440 บาท ค่าอาหารและเครื่องดื่ม 16,229,440 บาท และค่าใช้จ่ายกิจกรรมท่องเที่ยวและบันเทิงภายในจังหวัดที่แข่งขัน 14,002,840 บาท ตามลำดับ

ตารางที่ 3 มูลค่าการใช้จ่ายของผู้เข้าแข่งขันชาวต่างชาติ

ประเภทของค่าใช้จ่าย (บาท)	มูลค่าการใช้จ่าย
ค่าใช้จ่ายค่าที่พัก	7,100,940.00
ค่าใช้จ่ายอาหารและเครื่องดื่ม	6,945,120.00
ค่าใช้จ่ายในการเดินทางเข้าร่วมการแข่งขัน	2,259,390.00
ค่าใช้จ่ายการเดินทางภายในจังหวัดที่แข่งขัน	1,524,810.00
ค่าใช้จ่ายการซื้อสินค้าภายในจังหวัดที่แข่งขัน	4,062,450.00
ค่าใช้จ่ายกิจกรรมท่องเที่ยวและบันเทิงภายในจังหวัดที่แข่งขัน	6,243,930.00
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	2,537,640.00
รวม	30,674,280.00

จากตารางที่ 3 จะพบว่าผู้เข้าร่วมการแข่งขันชาวต่างชาติและผู้ติดตามมีมูลค่าการใช้จ่ายรวม 30,674,280 บาท ส่วนใหญ่เป็นรายจ่ายที่เกิดขึ้นในจังหวัดชลบุรี เมื่อพิจารณามูลค่าการใช้จ่ายจำแนกตามประเภทการใช้จ่ายพบว่า ผู้เข้าร่วมการแข่งขันชาวต่างชาติและผู้ติดตามมีการใช้จ่ายสูงสุด 3 อันดับแรกใน

ค่าใช้จ่ายค่าที่พักอาศัย 7,100,940 บาท ค่าอาหารและเครื่องดื่ม 6,945,120 บาท และค่าใช้จ่ายกิจกรรมท่องเที่ยวและบันเทิงภายในจังหวัดที่แข่งขัน 6,243,930 บาท ตามลำดับ

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเชิงกิจกรรมกีฬาที่มาร่วมการแข่งขันกีฬานานาชาติ ไทยแลนด์มาสเตอร์เกมส์ 2023 จังหวัดชลบุรีพบว่า ความพึงพอใจนักท่องเที่ยวเชิงกิจกรรมกีฬาส่วนใหญ่พึงพอใจด้านลักษณะทั่วไปของรายการแข่งขัน เนื่องจากสถานที่จัดการแข่งขันมีความสวยงาม เป็นเมืองกีฬาที่ติดทะเล สถานที่จัดการแข่งขันต่างๆ สามารถเดินทางเข้าถึงง่ายและสะดวก รวมถึงมีมาตรฐานความปลอดภัยที่ดี และสภาพอากาศในขณะจัดการแข่งขันสามารถคาดเดาได้ง่าย ซึ่งถือว่าเป็นกลยุทธ์ที่ถูกต้องในการเลือกเมืองที่เป็นเจ้าภาพการจัดแข่งขันกีฬาที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวเชิงกิจกรรมกีฬาได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ Asmit et.al (2020) ที่พบว่าเมืองท่องเที่ยวที่มีลักษณะทั่วไปที่สวยงาม เช่น ชายหาดทะเลที่สะอาด มีพื้นที่ชายหาดทะเลหลายแห่ง จะดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาเยือนและสามารถสร้างรายได้ให้ท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะประเทศไทยที่เป็นประเทศที่พึ่งพาการท่องเที่ยวเป็นเศรษฐกิจหลัก นอกจากนี้จากงานวิจัยของ Sari (2015) ยังพบว่าเมืองที่เป็นเจ้าภาพการจัดแข่งขันกีฬามีแนวโน้มที่จะถูกจัดจําในฐานะสถานที่ท่องเที่ยวเชิงกีฬา ซึ่งจะนำไปสู่การตัดสินใจท่องเที่ยวและเดินทางเข้าสู่เมือง ๆ นั้นของนักท่องเที่ยวเชิงกิจกรรมกีฬาในอนาคต ดังนั้นจังหวัดชลบุรีจึงควรจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาที่หลากหลาย เพื่อสร้างเมืองให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงกีฬาของประเทศไทย

2. ผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการแข่งขันกีฬานานาชาติ ไทยแลนด์มาสเตอร์เกมส์ มีผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยว โดยรวมสูงถึง 266,055,410 บาท ส่งผลกระทบโดยตรงที่ดีต่อด้านความยั่งยืนทางเศรษฐกิจและเกิดการหมุนเวียนของเม็ดเงินมหาศาลในระดับชุมชนและระดับประเทศ ซึ่งถือเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี ซึ่งนอกเหนือจากการสร้างมูลค่าเพิ่มโดยตรงในเชิงเศรษฐกิจและพาณิชย์จากการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มโดยอ้อมจากการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา คือ เป็นการประชาสัมพันธ์จังหวัดที่ทำการจัดการแข่งขัน และทำให้ประเทศไทยเรามีชื่อเสียง ภาพลักษณ์สามารถจัดงานได้ในระดับนานาชาติ นักกีฬาและผู้เข้าร่วมงานมีความสุขจากการแข่งขัน รวมทั้งการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในครั้งนี้ ธุรกิจจังหวัดที่จัดการแข่งขันได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็นธุรกิจโรงแรม ธุรกิจขนส่ง ธุรกิจการบิน ธุรกิจร้านอาหารล้วนแล้วจะได้รับผลประโยชน์ทั้งสิ้น และที่สำคัญตัวนักกีฬาได้พัฒนาฝีมือผู้เข้าร่วมได้ชมการแข่งขันระดับนานาชาติ ทำให้มีความสุข ผู้ประกอบการต่างๆ โดยรอบสนามแข่งขันมีรายได้เพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Pholvichai and PhoThong (2018) ที่พบว่า กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาก่อให้เกิดรายได้หมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจของประเทศทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมถึงเป็นเป้าหมายทางเศรษฐกิจอีกหนึ่งเป้าหมายสำคัญในการจัดการแข่งขันท่องเที่ยวเชิงกีฬาตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ในด้านประเด็นการท่องเที่ยว (พ.ศ. 2560-2580)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ผู้จัดการแข่งขันสามารถนำผลการศึกษาความพึงพอใจการแข่งขันกีฬาอาวุโสนานาชาติไทยแลนด์มาสเตอร์เกมส์ ไปปรับใช้ในการออกแบบในการจัดการแข่งขันในรายการครั้งต่อไป เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวเชิงกิจกรรมกีฬาที่มาร่วมการแข่งขัน และใช้พัฒนาปรับปรุงในด้านต่างๆ ให้ดียิ่งขึ้น

2. จากผลการศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจจะพบว่า นักท่องเที่ยวเชิงกิจกรรมกีฬาที่เป็นชาวต่างชาติจะมีพฤติกรรมการใช้จ่ายมากกว่าชาวไทย ผู้จัดการแข่งขันจึงควรออกแบบกลยุทธ์ทางการตลาดเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวเชิงกิจกรรมกีฬาที่เป็นชาวต่างชาติให้เข้าร่วมการแข่งขันมากขึ้น ในครั้งถัดไป เช่น Package ท่องเที่ยวที่น่าสนใจให้กับผู้เข้าร่วมชาวต่างชาติ เพื่อเพิ่มโอกาสท่องเที่ยวในประเทศไทยให้มากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- Agha, N. and Taks, M. (2015). A theoretical comparison of the economic impact of large and small events. *International Journal of Sport Finance*, 10(3), 199-216.
- Asmit, B., Syahza, A., Mahdum, A., and Riadi, R. M. (2020). Opportunities and prospect for tourism development on rupa island, indonesia. *Folia Geographica*, 62(2), 133-148.
- Crompton, J. L., Jeong, J. Y., and Dudensing, R. M. (2016). Sources of variation in economic impact multipliers. *Journal of Travel Research*, 55(8), 1051-1064.
- Cronbach, L. J. (1970). *Essentials of psychological testing*. 3rd ed. New York: Harper & Row.
- Dionigi, D. (2006) Competitive Sport as Leisure in Later Life: Negotiations, Discourse, and Aging, *Leisure Sciences*, 28(2), 181-196, DOI: 10.1080/01490400500484081
- Economics, Tourism and Sports Division, Office of the Permanent Secretary for Tourism and Sports. (2019). Summary report on the risk management of World Motorcycle Championship Moto GP 2019. Ministry of Tourism and Sports.
- Getz, D. (2008). Event tourism: Definition, evolution, and research. *Tourism Management*, 29, 403-428. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.tourman.2007.07.017>
- Ghaderi, Z., Saboori, B. And Khoshkam, M. (2017). Does security matter in tourism demand?. *Current Issues in Tourism*, 20(6), 552-565.

- Good, K. J. (1973). Social facilitation: Effects of performance anticipation, evaluation, and response competition on free associations. *Journal of Personality and Social Psychology*, 28(2), 270.
- Kirkup, N. and Sutherland, M. (2017). Exploring the relationships between motivation, attachment, and loyalty within sport event tourism. *Current Issues in Tourism*, 20(1), 7-14. DOI: <https://doi.org/10.1080/13683500.2015.1046819>
- Kotler, P. (2003). *Marketing Management* (11th ed.). Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall
- Kotler, P., and Keller, K. L. (2006). *Marketing management 12e*. Upper Saddle River, NJ: Pears Education.
- Millet, J. D. (1954). *Management in the public service: The quest for effective performance*. McGraw-Hill.
- Muskat, B., Hörtnagl, T., Prayag, G., & Wagner, S. (2019). Perceived quality, authenticity, and price in tourists' dining experiences: Testing competing models of satisfaction and behavioral intentions. *Journal of Vacation Marketing*, 25(4), 480-498.
- Naylor, J. and Blum, M. (1986). *Industrial Psychology: Its Theoretical and Social Foundation*, Harper and Row.
- Perić, M., & Tanković, A. (2021). Investigating the satisfaction of active event sport tourists. *European Journal of Tourism Research*, 28, 2806-2806.
- Pholvichai, T. and PhoThong, P. (2018). An Analysis of Economic and Social Value for Sport Tourism Events. *University of the Thai Chamber of Commerce*, 1051-1068.
- Pisarnbutr, S. (2008). *Marketing research*. Bangkok: Withayapat Publishers.
- Rusu, S. (2011). Tourism multiplier effect. *Journal of Economics and Business Research*, 17(1), 70-76.
- Sari, T. N. (2015). *The potency of Jakabaring Sport City as a sport tourism attraction in Palembang*. Doctoral dissertation, State polytechnic of Sriwijaya.
- Sevatapukka, S. (2019). Tourism multiplier and income distribution: empirical evidences from hotel-level data in Thailand. *Development Economic Review (DER)*, 13(1), 63-83

Apithai Bumrungpanictarworn

Lecturer of sport management, Education department,
Faculty of Social Sciences and Humanities, Mahidol University

Navaporn Chanbanchong

Ph.D. Student, Sport management, Education department,
Faculty of Social Sciences and Humanities, Mahidol University

Nattavuth Ruengves

President of The Table Tennis Association of Thailand